

Referat fra felles formannskapsmøte Nordre og Søndre Land kommuner

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter, Odnes

23.juni 2021 kl.08:30

Til stede fra Søndre Land formannskap:

Ordfører Anne Hagenborg (møteleder), varaordfører Mona Tønnesland Tholin, Jon Odden,
Erik Bjørnsveen, Rune Selj, Øyvind Norman Hansen og Geir Martin Steinsli

Til stede fra Nordre Land formannskap:

Varaordfører Linn T. Sunne (fung. ordfører), Gjermund Lyshaug,
Gunn Marit Øistad, Olav Baggerud Dalen, Tore Stensrud, Anna Ekrem og Tove Haug

Tilstede fra administrasjonene i de to kommunene:

SLK: Rådmann Arne Skogsbakken, kommunalsjef skole Håvard Eriksen, kommunalsjef lokalsamfunn Pål Rønningen
NLK: Kommunedirektør Ola Helstad og avdelingsdirektør samfunnsutvikling Stian Gladbakke

Vertskap:

Magnus Nygård, daglig leder ved Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter

Gjester:

Gjester via Teams: Professor emeritus Victor Norman og professor Dag Ingvar Jacobsen

1. **Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter** v/ daglig leder Magnus Nygård
Hvem er vi? Hva gjør vi? Hva ønsker vi av eierne våre?

- Nygård presenterte våtmarkssenteret og området Dokkadeltaet
- 20 biologer ansatt i 15,5 årsverk
- Daglig leder er Magnus Nygård som er utdannet naturforvalter
- Drives uten offentlig støtte
- Ca. 40 prosjekter i 2020
- Anerkjent ornitologisk miljø – fire ornitologer ansatt
- Senterets finansielle status
- Mange oppdrag fra det offentlige, direktorater og Avinor
- Lager fagplan for bioøkonomi ved Dokka VGS. Denne er godkjent av direktoratet
- Mange andre store våtmarksområder i Innlandet er berørt av støyende vegtrafikk – ikke Dokkadeltaet
- Jobber for å bli et «autorisert besøkssenter/ramsar/våtmarkssenter». Dette ville utløse statsstøtte
- Åpen besøks-seter i Synnfjell (matsservering, budeier, håndmelking av kuer)
- 50 fagprosjekter pr år som benyttes i formidling
- Ønsker av eierne: Forutsigbarhet, tydelige rammer, god kommunikasjon. Arbeide for at de skal bli autorisert besøkssenter for vertskommunene. Bruke senteret som medspiller for kommunene i det grønne skiftet. Sammen med lokale aktører drive formidling, undervisning, næringsutvikling og opplevelser av natur og kultur.

2. **Eierstrategi for Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter**

Rådmann Arne Skogsbakken (SLK) innledet generelt om eierstrategier med utgangspunkt i felles eierskapspolitikk for Gjøvikregionen.

- Hva er spesielt viktig å få politiske innspill på i arbeidet med utkast til eierstrategi for våtmarkssenteret?
- Presentasjon: «Eierstrategi for Dokkadeltaet nasjonale våtmarkssenter» ble gjennomgått ([vedlegges møterefateratet](#))

Drøfting og politiske innspill:

Momenter som framkom i debatten:

- Eierskapet er viktig
- Kunne ønske bedre informasjon til formannskapene om aktiviteten ved senteret
- Viktig å ta vare på og formidle den kunnskapen senteret sitter på
- Viktig og stor arbeidsplass
- Ønske om et årlig eiermøte
- Viktig å ta vare på eierskapet for å få folk hit og bruke senteret
- Eierskapet er forsterket i ny kommunelov der kommunestyret skal ha et aktivt eierskap
- Viktig at de folkevalgte forstår potensialet som ligger i senteret
- Glimrende sted å møtes for formannskapene i de to kommunene. Møtene kan også kombineres med andre saker
- En viktig visjon under etableringen var å sette Land på kartet – nasjonalt
- Eierne har ambisjoner på vegne av senteret
- Senteret kan være en viktig faktor for at folk blir boende her og at folk flytter hit
- Potensiale for å videreutvikle senteret som reisemål
- Imponert over hvor stort senteret har blitt
- Det er en utfordring for oss som politikere at det er et stort spenn mellom de selskapene vi eier. Her er det viktig med god kommunikasjon slik at vi lærer mer om de selskapene vi eier.
- Vi må finne en god plattform å kommunisere på
- Våre to kommuner har et felles mål i form av senteret. Vi vil gå i samme retningen
- Ola Helstad og Arne Skogsbakken, sammen med Magnus Nygård, jobber videre med eierstrategien før den legges fram for et senere, felles formannskapsmøte

3. Når det handler om Norge, handler det også om Nordre og Søndre Land

[Victor Norman \(professor emeritus og leder av Demografiutvalget\)](#)

Om Demografiutvalgtes innstilling, og om hva vi selv kan gjøre for at Land-kommunene skal gi rom for gode liv i 2040

- Victor Norman deltok via Teams. Teamsmøtet ble tatt opp. Her er link til opptaket:
[Link til opptaket](#)

4. Interkommunalt samarbeid – hva innebærer det og hva bør kommunene være oppmerksomme på?

[Dag Ingvar Jacobsen \(professor og medlem av Generalistkommuneutvalget\)](#)

- Jacobsen deltok via Teams ([se link til opptaket over](#))
- Se også vedlagte presentasjon

Drøfting og politiske innspill:

Momenter som framkom i debatten:

- Det er viktig at kommunene er en god og trygg arbeidsgiver i helse- og omsorgssektoren
- På bakgrunn av lave fødselstall er vi bekymret for framtida til den videregående skolen
- Kommunene som boplass. Vi trenger et godt system i Husbanken som gjør at folk tør å satse på husbygging på landsbygda. Verdien på et nybygg faller med 30% i det

øyeblikket huset står ferdig. Husbanken har oppfattet signalene men ikke klart å gjøre noe med det. Husbanken har en dedikert rolle i sosial aktivitet.

- Vi må jobbe videre med «Leie for eie»
- «Det er mye dyrere å bo her enn det man skulle tru»
- Statlig virkemiddelapparat henger etter i forhold til det regjeringen kommuniserer
- Satsing på eldre må ikke være på bekostning av de yngre. De som vokser opp her må sitte med en følelse av å ha hatt det så bra her at de ønsker å flytte hjem igjen etter å - for eksempel - har vært borte på skole
- Håper en «virkemiddelbank» snart kommer til behandling i Stortinget
- Vi trenger en markedsføring av «Land»-navnet slik at dette blir like kjent som Toten, Hadeland, Valdres etc.
- Det er et stort mangfold på landsbygda også, selv om det ikke så mange internasjonale, eksotiske innslag blant skoleelever som f.eks i Oslos bydeler
- Vi må fokusere mer på det vi er spesielle på – det autentiske – vår X-faktor
- Vi har flere utfordringer på kommunesamarbeidet - våre to kommuner imellom også
- Mye av det kommunene i Gjøvikregionen skal samarbeide om havner på Gjøvik. Dette bremser samarbeidet vårt.
- Vi gir fra oss sjølråderett ved å samarbeide med en mye større kommune. Dette kan til slutt ende med kommunesammenslåing. Hvordan går det med bolyst i Land da?
- Manglende samarbeid kan også føre til kommunesammenslåing (tvangssammenslåing?)
- Lett å kjenne seg igjen i utfordringene et godt kommunesamarbeid står overfor
- Vi må legge fundamentet for kommunesamarbeid slik at dette ikke kommer hodestups på oss
- Hvor gode er vi på å spille inn våre tanker i regionsamarbeidet? Står vi for mye med «lua i handa»?
- Flott at vi kan sitte her sammen og snakke om hva vi kan samarbeide om. Da har vi større sjanse til å lykkes.
- Synes Nordre og Søndre har blitt flinkere til å snakke sammen, men vi har «mer å gå på»
- Covid-19 har vært en brems på samarbeidet. Flott at vi kunne møtes nå!

5. Interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen

v/ [kommunedirektør Ola Helstad](#) og [rådmann Arne Skogsbakken](#)

- Presentasjon: «Interkommunalt samarbeid – Viljeserklæring og håndbok», Gjøvikregionen Utvikling og presentasjonen fra Ola Helstad (som ikke fungerte pga tekniske problemer) [vedlegges møterefateret](#)
- Godt kommunesamarbeid lykkes dersom «den store» er den rause
- Vi trenger ikke samarbeide om «alt»
- Vi må være flinke til å heie på hverandres prosjekter
- På hvilken måte kapitaliseres raushet?
- Hva innebærer det å være en generalistkommune?
- Staten bør utfordres på alt den krever av kommunene
- Hvor mye vil egentlig våre innbyggertall øke i framtida? De lærde strides om dette.
- Skal alle kommuner levere det samme? Skal det være A- og B-kommuner?
- Basis-oppgavene skole, barnehage, omsorg løses av den enkelte kommune. Samarbeider om barnevern, IKT, legevakt.
- Er den sektoriserede offentlige forvaltning viktig? Ikke for innbyggerne.
- KS jobber med utenforskap. En konklusjon er at mål- og resultatstyring er en viktig rotårsak til at vi ikke klarer å løse utfordringene med utenforskap.

Momenter i debatten:

- Vi må tørre å markedsføre oss selv. Ikke være redd for å skryte av ting som går bra
- Vi må tørre å si at vi er en del av Gjøvikregionen og satse på Land
- Uføretrygd, utenforskap og psykisk helse er eksempler på utfordringer vi i større grad må klare å håndtere
- Vi må vise fram vår flotte natur og skape bolyst
- Vi har arbeidsplasser
- Det er innbyggerne vi er forpliktet til å gi tjenester til. De er ikke opptatt av hvordan vi er organisert
- Reiselivet har mange «perler». Her ligger det potensiale for mange arbeidsplasser
- Hvordan kan vi bli «synlige». Her må vi gjøre jobben selv. Viktig med samarbeid i Land-regionen om dette
- Eksempel: Tilbud om dresin fra Dokka til våtmarkssenteret og kanotur/el-sykkel tilbake?
- Vi må ha tro på budskapet vårt, framsnakke hverandre
- Flere #-skilt
- Kan Land Utvikling være aktuelt for begge kommuner å delta i?
- Markedsføringen må gjøres på en måte som gir folk positive inntrykk av kommunene
- Land-begrepet er mindre kjent enn navn som Synnfjell, Dokka osv.
- Mange forbinder Randsfjorden med Jevnaker
- Tvil som til samling av spesialisthelsetjenesten

6. **Hva er likhetstrekkene som gjør oss unike (x-faktorene)**

v/ [Linn T. Sunne og Anne Hagenborg](#)

Drøfting og politiske innspill:

Momenter som framkom i debatten:

- Ønske om å ha et felles kriseteam for ungdom
- Samarbeid for å skape bedre fagmiljøer
- Samlokalisering av enkelte tjenester uten at det er sammenslått?
- Eller det motsatte: Sammenslåing men ikke felles lokalisering?
- Burde PPT ha kontor på skolene?

7. **Felles voksenopplæring får vi til**

v/ [kommunalsjef Håvard Eriksen, SLK](#)

- Se vedlagte presentasjon fra møtet ([vedlegges møtereferatet](#))
- Felles grunnskole for voksne
- Tilsagn på bosettinger i begge kommuner kommende år
- Utfordringer mht transport og bemanning, utstyr
- Vi synes vi virkelig har fått til dette tilbudet
- Bedre kvalitet og større bredde i tilbudet
- Sterkere fagmiljø
- Positiv kostnadsside
- 6 elever fikk sine grunnskolepapirer ved sesongavslutningen 6.juni
- Mange møtepunkter er involvert i tjenesten
- Til sammen 45 elever deltar
- Undervisning i norsk og samfunnskunnskap
- Grunnskole: Fire moduler – med fokus på yrkesrettet opplæring i alle fag
- Livsmestringskurs og foreldrekurs
- Gode erfaringer så langt

- Når fagmiljøet blir litt større blir ressursene utnyttet bedre i begge kommuner
- Videreutvikle samarbeidet med innvandrere som vil starte egen virksomhet
- Kombinasjonsforsøket retter seg mot de elevene som ikke har grunnskole fra før
- Elevene er alt fra analfabeter til folk med høgskoleutdanning
- Kombinasjon av skolegang og utplassering i bedrift
- Positive til å videreføre samarbeidet

8. Status samfunnsutvikling

v/ avdelingsdirektør samfunnsutvikling Stian Gladbakke (NLK) og kommunalsjef lokalsamfunn Pål Rønningen (SLK)

- Se vedlagte presentasjon fra møtet ([vedlegges møtereferatet](#))
- Det er satt i gang et forstudie der man ser på alternative løsninger til samarbeid innenfor kommunalområdets tjenestetilbud
- Positivt!

9. Veien videre

v/ Linn T. Sunne og Anne Hagenborg

- Nytt felles formannskapsmøte i oktober for å jobbe med eierstrategier
- «Lande» saken om interkommunalt samarbeid i Gjøvikregionen først

Møtet slutt kl.14:45

Ref.: kd svendsen

God mat på våtmarkssenteret!

